

ДО 85-РІЧЧЯ ДОКТОРА МЕДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА Я. І. ГОНСЬКОГО

31 січня 2015 р. виповнилось 85 років Ярославу Івановичу Гонському – корифею біохімічної науки, відомому вченому, досвідченому педагогу, доктору медичних наук, професору, людині, яка понад 50 років свого життя віддала підготовці фахівців для медичної галузі, наукових і науково-педагогічних кадрів, зростанню та реорганізації Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, реформуванню вищої медичної освіти.

Я. І. Гонський народився у смт Войнилів Івано-Франківської області в сім'ї селян. Після закінчення середньої школи вступив на фізико-математичний факультет Станіславського педагогічного інституту, потім служив в армії на Далекій Півночі. У 1953 р. вступив до Станіславського медичного інституту (нині – Івано-Франківський медичний університет), який закінчив з відзнакою. Працював у практичній охороні здоров'я. А в 1962 р. став асистентом кафедри біохімії Івано-Франківського медичного інституту. Після успішного захисту кандидатської дисертації та отримання звання доцента Я. І. Гонського призначили завідувачем курсу біофізики цього ж вишу. Захистивши в 1985 р. докторську дисертацію, Ярослав Іванович свою трудову діяльність продовжив у Тернопільському державному медичному інституті на посаді завідувача кафедри біологічної хімії (нині – медичної біохімії), на якій працював професором до вересня 2014 р.

Наукова діяльність Я. І. Гонського глибинна і різнопланова. Його напрацювання в галузі біохімічної науки зробили прорив у створенні

новітніх підходів при вивченні проблем злоякісного росту, що дало змогу синтезувати нові антиканцерогенні сполуки – металокомплекси з глутаміновою кислотою. Ярослав Іванович широко вивчав біологічне окиснення за допомогою електронного парамагнітного резонансу, створив цілу біохімічну школу, з якої вийшло багато докторів та кандидатів наук.

Сферою наукових інтересів професора було вивчення патогенезу хімічного ураження печінки. Під його керівництвом всебічно досліджено роль процесів вільнорадикального, мітохондріального, мікосомального та інших видів окиснення в механізмах токсичних гепатитів (тетрахлорметанового, галактозамінового, нітритного, кадмієвого тощо).

Я. І. Гонський – не лише талановитий науковець, а й висококваліфікований педагог. Його лекції завжди залюбки слухали студенти і молоді науковці. Ярослав Іванович умів зробити зі складного просте і завжди по-батьківськи ділився своїми знаннями та досвідом із студентами, аспірантами, молодими викладачами. Йому властиве вміння узагальнювати нове, прогресивне в науці, виділяти ключові проблемні питання, зорганізувати науковий пошук. Професор Я. І. Гонський був частим учасником наукових з'їздів, конгресів, конференцій, де виступав із доповідями в розгалуженому спектрі своїх наукових зацікавлень.

Під керівництвом Я. І. Гонського виконано і захищено більше 30 кандидатських та 3 докторських дисертації. Він є автором підручника "Біохімія людини" (до слова, першого підручника з біохімії, виданого українською мовою), "Посібника для практичних робіт з біохімії", понад 200 наукових праць та 10 патентів на винаходи.

Ярослав Іванович сформував дружний колектив науковців і педагогів, забезпечив створення матеріальної та педагогічної бази навчального процесу.

Я. І. Гонський – чуйна, скромна та порядна людина, яка шанобливо ставилася до студентів і співробітників. Його вміння завжди підтримати у важку хвилину цінували і цінують колеги. Спілкування з Ярославом Івановичем завжди пробуджує приємні спогади і сподівання на краще у завтрашньому дні.

Усі співробітники кафедри медичної біохімії, друзі, учні, вчителем яких був і є Ярослав Іванович, дарують йому теплі зворушливі вітання з нагоди ювілею і бажають міцного здоров'я, творчого натхнення, життєвого довголіття.